

بررسی تاثیر تنظیم کننده های رشد گیاهی و سولفات روی

بر روی ریشه زایی قلمه های چای

رضا آزادی گنبد^۱ و عبدا... حاتم زاده^۲

۱- محقق مرکز تحقیقات چای کشور

۲- استادیار گروه باغبانی دانشگاه گیلان

به طور معمول تکثیر غیرجنسی گیاه چای از طریق قلمه در دو زمان (تابستان و پاییز) و در دو نوع محیط کشت (بستر خاکی و گلدان) صورت می گیرد. در این تحقیق، تاثیر تنظیم کننده های رشد گیاهی ایندول بوتیریک اسید (IBA) و نفتالین استیک اسید (NAA) و ترکیبی از آنها و نیز سولفات روی بر ریشه زایی قلمه های نیمه خشبی در دو مقطع زمانی (مرداد و آبان) مورد مطالعه قرار گرفت. در این بررسی، تنظیم کننده های NAA و IBA به تنهایی و نیز ترکیب با یکدیگر با غلظت های ۲۰۰۰، ۴۰۰۰ و ۶۰۰۰ میلی گرم در لیتر و یک تیمار به عنوان شاهد مورد استفاده قرار گرفت. پس از گزینش گیاهان مادری، قلمه هایی از شاخه های جدیدالرشد با یک برگ و یک جوانه به طول سه تا چهار سانتی متر تهیه شد. قلمه ها به مدت ۱۰ ثانیه در محلول تیمارها قرار گرفتند و بلافاصله به محیط بستر خاکی و گلدان منتقل گردیدند. این پژوهش، بر اساس آزمایش فاکتوریل در قالب طرح کاملا تصادفی با سه تکرار به اجرا درآمد. در هر تیمار ۳۶ قلمه قرار داشت. میانگین ها با استفاده از آزمون توکی مقایسه شدند. نتایج نشان داد که در محیط بستر خاکی بیشترین تعداد برگ، طول شاخساره، قطر شاخساره، وزن تر و خشک شاخساره، وزن تر و خشک ریشه با تیمار IBA+NAA در سطح ۲۰۰۰ میلی گرم در لیتر و بیشترین طول ریشه و کمترین تلفات با تیمار IBA+NAA در سطح ۳۰۰۰ میلی گرم در لیتر حاصل شد. در حالی که در محیط کشت گلدانی بیشترین تعداد برگ، طول شاخساره و قطر شاخساره با تیمار NAA با غلظت ۲۰۰۰ و بیشترین وزن تر شاخساره، وزن خشک شاخساره و وزن تر ریشه با تیمار NAA با غلظت ۱۰۰۰ و بیشترین طول ریشه و وزن خشک ریشه با تیمار IBA با غلظت ۳۰۰۰ و کمترین تلفات با تیمار IBA+NAA با غلظت ۲۰۰۰ میلی گرم در لیتر حاصل شد. به طور کلی، بررسی نتایج اثرات تیمار بر صفات مورد آزمایش بیانگر برتری زمان اول قلمه زنی و محیط کشت گلدانی نسبت به زمان دوم قلمه زنی و محیط کشت بستر می باشد.